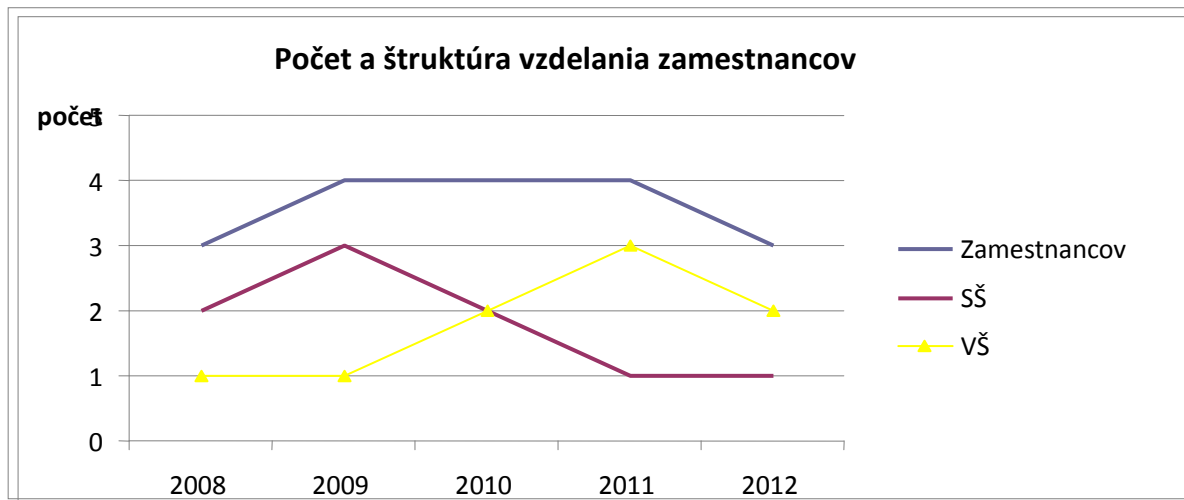

Správa o činnosti pobočky štátneho archívu v Banskej Bystrici pobočka Lučenec v roku 2012

Poslaním pobočky štátneho archívu v Lučenci bolo aj v roku 2012 preberať, uchovávať, odborne spracovávať a širokej verejnosti poskytovať prístup k archívnym dokumentom, jedinečným prameňom nášho kultúrneho dedičstva.

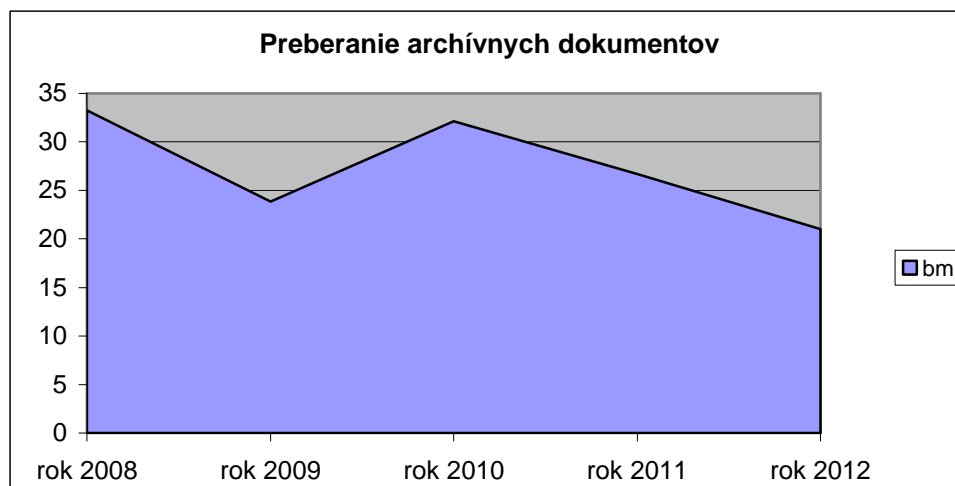
V spektre kultúrnych inštitúcií v meste má archív svoje nezastupiteľné miesto.

V roku 2012 pracovali v archíve traja zamestnanci z toho odbornú činnosť vykonávali len dvaja zamestnanci s vysokoškolským vzdelaním.

Predarchívna starostlivosť bola zameraná na vykonanie štátneho odborného dozoru nad správou registratúry aj na úseku kontroly uloženia archívnych dokumentov. Pôvodcom pri zabezpečovaní správy registratúry bola poskytnutá metodická inštrukcia, posudzovanie a schvaľovanie registratúrnych poriadkov a plánov ako aj posudzovanie návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov. Výkon štátneho odborného dozoru uloženia archívnych dokumentov u ich pôvodcov sa zameril na 19 prieskumov a 10 kontrol. Vykonalo sa 114 vyradovacích konaní a do archívu bolo prebratých celkom 20,59 bm archívnych dokumentov.

Archívne dokumenty v pôsobnosti štátneho archívu tvorí celkom 370 súborov v rozsahu 1049,96 bm.

Budova archívu na Kubínyiho námestí č. 1 je účelová, a po rozsiahlej rekonštrukcii slúži už niekoľko rokov pre potreby archívu. Nachádzajú sa v nej administratívne priestory a depozitár. V celom objekte sú vytvorené optimálne podmienky pre trvalé uloženie archívnych dokumentov. Kvalita priestorov je nesporná ale kapacitne je už nedostačujúca.

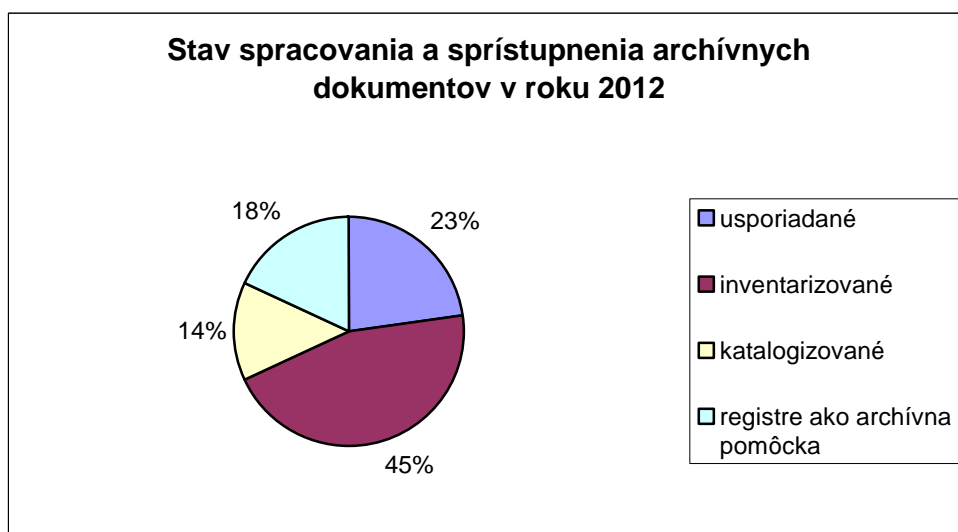
Bývalý rodinný dom na ulici M. Rázusa č. 18 v Lučenci je druhým objektom archívu. Nachádza sa v pamiatkovej zóne mesta. Momentálne je dlhodobo v štádiu opráv a rekonštrukčných prác. Jedná sa o kvalitnú budovu s bohatým priestorovým členením, dobrou polohou a hodnotnou architektúrou. Adaptáciou vyčlenených častí sa naskytla možnosť na riešenie priestorových potrieb archívu. Jeho obnova je však finančne náročná a v štádiu doposiaľ vykonaných opráv jej hrozí postupné chátranie..

Depozitár na Kubínyiho námestí č. 1 je vybavený stacionárnymi a pohyblivými regálmi firmy Nicol Martin.

Do objektu na Rázusovej ulici č. 18 sa ešte v roku 2008 zakúpili od firmy MERCATOR DMS a.s. kovové stacionárne regále v počte 23 kusov s plochou využitia na 181,78 m². Do budovy s počtom miestností osem bude možné umiestniť 789 bm (bežného metra) archívnych dokumentov. V depozitároch archívu sa pravidelne vykonáva prevencia na znižovanie degradačných vplyvov na archívne dokumenty. V priestoroch sa sledujú klimatické podmienky, reguluje sa vykurovanie s primeraným vetraním, udržiava sa čistota a bezprašnosť.

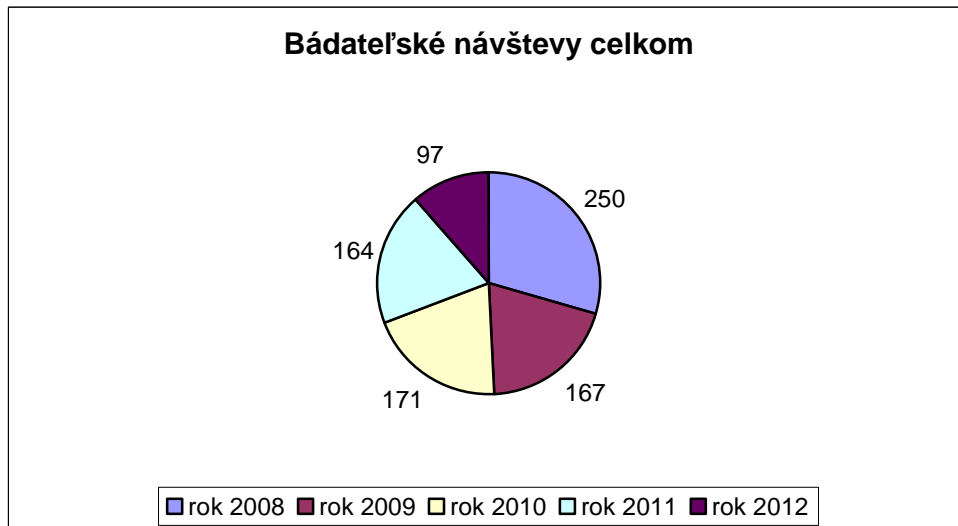
Filmotéka archívu obsahuje konzervačné a študijné kópie vybraných archívnych fondov v počte 84 kusov mikrofilmov.

Spracovanie a sprístupnenie archívnych dokumentov je jednou z priorít odbornej činnosti archívu. Pre akútny nedostatok odborných pracovníkov je táto činnosť archívu značne ohrozená. Bádania majú k dispozícii 139 zväzkov archívnych pomôcok. Z celkového množstva 1049,96 bm archívnych dokumentov je inventarizovaných 474,62 bm, katalogizovaných 148,07 bm.

Archív v roku 2012 navštívilo 54 bádateľov, ktorí vykonali 97 bádateľských návštev z toho boli 3 zahraničné. Najväčší záujem bol o bádanie z oblasti regionálnej histórie, dejín školstva, hospodárstva a genealógie.

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Počet bádateľov	70	66	69	72	54
Počet bádateľských návštev	250	167	171	164	97

Príručná odborná knižnica sa v priebehu roka doplňovala o nové prírastky, ktoré sa získali darom. Vo vykazovanom roku mala knižnica spolu 4878 zväzkov kníh. Všetky zväzky sú elektronicky skatalogizované v programe Bach-Knižnica.

Priebežne sa v danom roku doplňoval knižničný fond o tlačoviny miestneho regionálneho charakteru.

Úlohy vytýčené v Uznesení vlády č. 67 z 27. januára 2010 v ktorej sa stanovuje stratégia rozvoja miestnej a regionálnej kultúry archív plnil aj počas roka 2012.

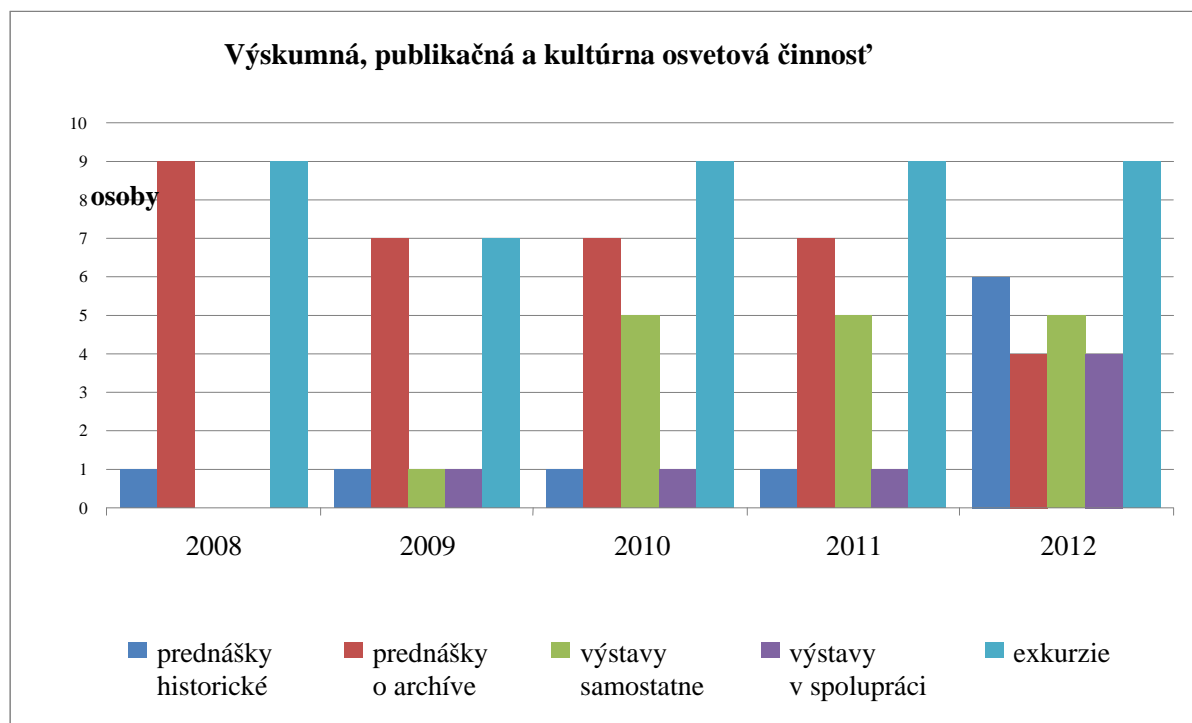
V rámci konania III. Evanjelických dní v Lučenci v dňoch 29-30.júna 2012 , ktoré organizoval Generálny biskupský úrad evanjelickej cirkvi augsburského vyznania v Bratislave archív pripravil niekoľko výstav a podujatí z ktorých vyberáme:

1. stála výstava Ján Jiskra z Brandýsa a Bitka pri Lučenci v roku 1451 - aktualizovaná (pobočka ŠA v Lučenci, , rok 2012)
2. Cimélie lučeneckého archívu (pobočka ŠA v Lučenci, november 2011)
3. Stála expozícia k dejinám kníhtlače a tlačiarní v Lučenci – aktualizovaná (pobočka ŠA v Lučenci, rok 2012)
4. Slančíkovci a evanjelická inteligencia v 19. storočí v Novohrade. (pobočka ŠA v Lučenci, rok 2012)

5. Dejiny evanjelického a.v. cirkevného zboru v Uhorskom. (pobočka ŠA v Lučenci, rok 2012)
- 6 Lučenec v minulosti a dnes – výstava historických pohľadníc, dobových, dnešných fotografií. (pobočka ŠA v Lučenci, rok 2012)

V rámci organizovania a prístupňovania kultúrneho dedičstva mesta i Novohradu uchovávaného v pobočke archívu, osobností Novohradu aktívne činných v dejinách evanjelickej cirkvi, a pod bolo pre archív príjemným ocenením a poctou generálneho biskupa ECAV prof. Miloša Klátika poďakovanie i zaslanie ďakovného listu ako aj osobného poďakovania hlavných organizátorov stretnutia.

V kultúrno-osvetovej činnosti pracovníčky archívu dosiahli pomerne vysokú návštevnosť (cca 300 návštevníkov), ktorá sa rokmi neustále zvyšuje.

Lučenecký archív organizoval v poradí 4. Deň otvorených dverí. Bohatý program pozostával z prednášok o histórii a činnosti archívu, o histórii mesta, prezretím viacerých výstav inštalovaných v budove archívu, exkurziou v jej priestoroch. Čítanie z mestskej kroniky bolo spojené s premietnutím dokumentárneho filmu, zostrihu kultúrnych, spoločenských, športových a politických podujatí v meste i okrese Lučenec, ako ho zachytilo oko kameramana v rokoch 1970-1977 (zdigitalizovaný záznam z filmotéky nášho archívu).

Aj v roku 2012 mal archív nadštandardné vzťahy s miestnymi a regionálnymi kultúrnymi inštitúciami, s Mestom Lučenec i s ďalšími subjektami a združeniami:

- Mestské informačné centrum v Lučenci
- Miestna organizácia Matici slovenskej v Lučenci
- Pamiatkový úrad
- Mesto Lučenec
- BBSK, Novohradské múzeum a galéria v Lučenci
- Gymnázium Boženy Slančíkovej Timravy v Lučenci
- BBSK, Novohradská knižnica
- Evanjelická a.v. cirkev v Uhorskom
- Phoenix Lutetia, občianske združenie

Archív viackrát navštívil režisér, doc. Dušan Trančík v rámci pripravovaného dokumentárneho filmu o dôsledkoch Trianonu v pohraničných oblastiach južného Slovenska

Rozpočtové opatrenia smerovali na pokrytie režijných nákladov archívu.

Mgr. Kristína Becaniová
riaditeľka